

Penmail

Jaargang 10, nr. 4 – Oktober 2015

Uitgave : Werkgroep Kinderhandschrift

Redactie: Dick Schermer (dick.schermer@upcmail.nl)

Gratis digitaal kwartaalblad met informatie over kinder- en jeugdhandschrift

Doel en doelgroep

Met deze Penmail willen we mensen met belangstelling voor het schrift van kinderen en jeugdigen regelmatig informeren.

We vermoeden dat er bij meerdere groepen behoefte bestaat aan regelmatige informatie op dit gebied: Stichting Schrijfpedagogische Hulpverlening (SPH), Vereniging van Leraren Schoonschrijven en Machineschrijven (VLSM), Nederlandse Orde van Grafologen (NOG), Landelijke Bond van Remedial Teachers (LBRT), Onderwijsadviesdiensten (schrijfspecialisten), schrijftherapeuten.

Afbakening

Penmail zal zich vooral richten op deze terreinen: Schrijfonderwijs, schrijfmethoden, schrijfmateriaal, schriftontwikkeling, schrijftests, verband tussen handschrift en persoonlijkheid, ofwel pedagogische grafologie.

Informatie op het gebied van krabbels, tekeningen en kalligrafie valt buiten onze doelstelling.

Presentatie

We stellen ons voor in Penmail enige afwisseling in de informatie aan te brengen. Nu eens zal er naar een uitgave worden verwezen. Dan weer is er een bespreking, of volgt de letterlijke weergave.

0-0-0-0-0

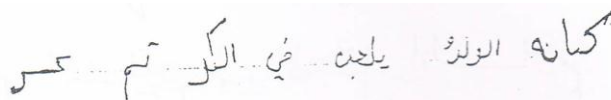
Kahneman over het leren van een vaardigheid

Psycholoog Daniel Kahneman won in 2002 de Nobelprijs. In 2011 verscheen z'n wereldwijde bestseller "Ons feilbare denken – Thinking, fast and slow". In zijn boek, dat zich laat lezen als een roman, trekt hij een algemene conclusie, die ons als voorstanders van schrijven zeker zal aanspreken:

"Het verwerven van vaardigheden vereist een stabiele omgeving, voldoende gelegenheid voor oefening, en snelle en duidelijke feedback over de juistheid van gedachten en handelingen. Wanneer deze voorwaarden vervuld zijn, ontwikkelt zich op den duur een vaardigheid ...".

Onderzoek naar invloed van blok- en lopend schrift op Arabisch leren schrijven

Carla Matta Abizeid c.s. hebben onderzocht welke invloed uitgaat van blok- en lopend schrift bij kinderen die ook Arabisch leren schrijven. Zij komen tot de volgende slotsom: Dezelfde vergelijkende analyse tussen het Arabische en het Latijnse cursieve schrift, en tussen het Arabische en het Latijnse drukschrift, laat significante verschillen zien wat betreft de temporele aanwijzingen (aantal en duur van stops, trajectdelen, optillingen ...) en de motorische aanwijzingen (snelheid van trajectdelen en optillingen). Deze belangrijke verschillen zijn in het voordeel van kinderen die in "cursief en Arabisch" leren schrijven.

Arabisch handschrift van 10-jarig meisje (van rechts naar links) / Bron: D. Yalon

ons onderwijs2032

Platform Onderwijs2032

Onlangs ontvingen we bericht dat de dialoofase voorbij is. Die heeft veel waardevolle bijdragen opgeleverd voor het advies dat het Platform eind dit jaar aan staatssecretaris Dekker zal aanbieden. Het Platform Handschriftontwikkeling heeft, op basis van onderzoekgegevens, gewezen op het belang van schrijfonderwijs en schrijven met de hand.

Per 1 oktober wordt deze hoofdlijn gepresenteerd en start de consultatiefase die duurt tot begin november. Meer informatie over de hoofdlijn is te vinden op de website van het Platform: www.onderwijs2032.nl. Ook wordt daar weer een aantal vragen gesteld om op te reageren. Opnieuw zullen we onze hartenkreet laten horen!

Interessante schrijf-vragen

Sinds 2003 zijn er bij het Platform Handschriftontwikkeling 365 vragen op het brede terrein van schrijven binnengekomen. Waar voorheen overwegend door scholen en ouders vragen werden gesteld, komen deze nu ook uit de hoek van studenten en leerlingen uit het voortgezet onderwijs. Waar de vragen zoal over gaan? De recentste vragen geven een aardige kijk op de diversiteit ervan:

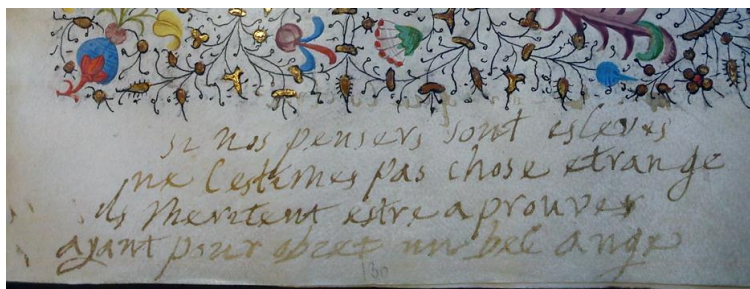
- * Hoe kunnen we het handschrift van onze 13-jarige zoon verbeteren?
- * Schrijven met specifieke liniatuur
- * Suggesties bij een motoriekplan voor kleuters
- * Hoe en wanneer overgaan van potlood op vulpen?
- * Voor- en nadelen van blokschrift en lopend schrift

Het onafhankelijke Platform geeft binnen twee weken gratis advies. Ook een schrijfvraag? Die kan men voorleggen op dit adres: platformhso@home.nl

SGG-Bulletin over schrijfvoordrachten

Het digitale oktobernummer 2015 van de Schweizerische Graphologische Gesellschaft bevat abstracts van voordrachten die tijdens de Zürcher Tagung für Schriftpsychologie op 6 november worden gehouden. Het thema zal zijn: Die Schrift und das Schreiben. Onder andere deze onderwerpen en sprekers staan op het programma:

- * Handschrift und das Schreiben in der Schule, Jürg Keller
- * Schülerschrift und Lebensentscheidung, Renate Joos
- * Lesenlernen – Schreibenlernen im Mittelalter, Clarissa Rothacker
- * Ist die Handschrift tatsächlich individuell? Die Individualität und ihre Untersuchung mit Computermethoden, Yury Chernov
- * Der Ursprung der Schrift und ihre Wirkungskraft, Esther Dosch

Uit: Lesenlernen und Schreibenlernen im Mittelalter, Clarissa Rothacker